

Előfizetési árak:

Egész évre	12 f.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra	1 "
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszo-
lamások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-ső szám
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap.
vasar- és ünnepnapok
kivételeivel.

Az aradi muzeum.

Nagy-Becskerek, május 13.

Magyarország nagyon szegény a kulturális intézetek tekintetében. Ünnepszámba megy, ha vidéki városaink valamelyikében egy-egy intézet létesül, nemcsak mivel ritkaság az ily intézmény megalapítása, de mivel annak létesítése a hazafiúi buzgalom és társadalmi összefogás leghatározottabb előkifejtését igényli.

A vidéki társadalom s hazafias körök mozgalmait élénk figyelemmel kísérvén, ritkán volt alkalmunk kulturális mozzanatról oly határtalan elismeréssel nyilatkozni, mint a minővel ama mozgalom ébrentartóinak adózni kénytelen, a kik az aradi szabadságharcai muzeumot létesítették.

A szabadságharc lezajlása óta a magyar városok közt Aradnak, a magyar Golgothának lakossága játszotta a legszebb szerepet. Daczára annak, hogy hermetice körülzárja az oláh elem, hogy lakosságának nagy része német, oláh, szerb és tót eredetű, a magyar államért való rajongás oly általános ott, a magyarság multja iránti kegyelet oly érzékeny és áldozatkész, mint másutt alig; de egyszersmind a kormány czélzatainak méltatásában és tapintatos és bölcs a hazafiúi érület.

Ez a város, mely a mult kegyeletét a jövőbeli érdekek szolgalmával oly bölcsen összeegyeztetni tudja, rövid tíz hónap alatt egy oly intézményt létesített, helyesen: rögtönzött, a minővel a külföldi városok sok évtized fáradozásai után sem dicsekedhetnek.

Az e városban székelő Kólcsey-egylet Varjassy Árpád királyi tanfelügyelő kimeríthetetlen buzgalomával, minden felhívás, példa, utmutatás, avagy támogatás nélkül létesített egy muzeumot, mely magában foglalja az 1848/49-iki szabadságharc monumentális ereklyéit s feloleli mindazt a nymbust, mely e szóban van: „magyar szabadság“.

Merénylet lenne azt az érzést elemezni, mely minden magyar honfi lelkét eltölti, midőn átéli ama nyolcz terem küszöbét, melyekben az 1848/49-iki szabadságharc mozzanatait feltüntető tárgyak vannak elhelyezve.

Hőseink ereklyéiben megismerjük nemzeti jellemünk nagyságait; ez ereklyék nemzetünk legdicsőségesebb eseményeinek látképét ragyogtatják elénk, és vértanúságunk gyászkepe.

A szabadságharc emlékeinek látása nem főlemeli, de elragadja a szemlélt. A szabadságharc ereklyéiből lesugárzó hősiesség, áldozatkészség, vitézi nagyság a boldogság érzetével tölti el a honfiszívet. De ami legjobban megragadja a lelket, az az a három terem, melyeket a tizenhárom vértanu ereklyéinek gyűjteménye tölt meg.

Ez a három terem más nemzeteknél halotti ereklyék gyűjteménye lenne. Nálunk a magyar nemzet dicsőségének tárlatát képezik.

Méltán fájlalhatjuk, hogy ezeréves multjában, a magyar nemzet nem tanusított érzéket azon tárgyak összegyűjtése és megőrzése iránt, melyek multbeli nagyságát lennének hivatva előtűkrözni. Midőn azonban az említett három ereklyetermet látjuk, ez ereklyék képében modern alakban élénk állítva képzeljük nemzetünk összes elfeledett s elkallódásnak átengedett ereklyéit.

Örömmel üdvözöljük a szabadságharcai muzeum Aradon-buzgolkodó vezérferfiát, azért a kitünő eszméért, hogy a muzeum kincseinek országos megismertetése czéljából az ország összes szerkesztősegeit meghívta. Mert országos elismerést érdemlő tevékenységük eredménye valóban csakis úgy méltatható és értékesíthető, ha azt úgy a fővárosi, mint a vidéki sajtó fölkeresi és a közérdeklődést iránta országszerte fölkelti és ébren tartja.

Bankügyben. Budapestről írják, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap délelőtt hosszasan értekezett Kautz Gyulával, az osztrák magyar bank kormányzójával. Beavatott körökben azt beszélik, hogy a konferencia bankreformmal van összekötöttesben.

Obsztrukció Spanyolországban. Madridból sürgönyzik, hogy a képviselőház tegnap óta folyton tart ülést. Ezt a republikánusok tessik szükségessé, a kik obsztrukcióval élnek, jelenleg a muoczipális választások elhalasztásáról szóló indítványt tárgyalják. Attól félnek, hogy a republikánusok zavart csinálnak a nép között, azért a rendőrség megtette a legszélesebb körű intézkedéseket. A képviselőház környékére rendőrség vonult ki.

Főhívás az ország gazdaközönségéhez, erdőbirtokosaihoz és erdészeihez.

A magyar állam megalapításának ezredik évfordulóját készül 1896-ban megünnepelni a nemzet.

Hogy ez ünnep minél méltóbb legyen, elhatározta a törvényhozás, hogy annak egyik részleteként az ország fővárosában országos kiállítás rendeztessék, mely bemutatandja nemzeti kulturánk fejlődését a multban s állását a jelenben.

Ő cs. és Apostoli királyi Felső, legkegyelmesebb Urunk és Királyunk, ezen országos kiállítás védnökségét legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott.

A kereskedelemügyi miniszter ur, kire az 1892. évi II. ik. törv. czikk e kiállításnak az illetékes miniszterek és egyéb szakörök közreműködésével leendő rendezését reá ruházta, annak érdekében lelkes hangra felhívást intézett a nagy közönséghez, felszólítván az ország minden egyes polgárát, hogy e feladatában a kormányt lelkesedéssel támogassa, s járuljon hozzá a nagy nemzeti mű sikeréhez. E felhívás kapcsán most én, mint a kormány, az ország mezőgazdasági ügyeinek vezetésére hivatott tagja, kire egyszersmind a létrejött megállapodások értelmében az 1896-ki orszá-

egygyel szaporítsam. Ha úgy véli, hogy szomtelen vagyok, odábbállok és többé sohasem alkalmatlankodom.“

A leány elnevette magát, már pedig aki nevet, az nem haragszik. Szó nélkül ment tovább, Tóni pedig mellette billegette elegáns, arisztokratikus pipaszár lábait. „Ne ítéljen el, ne tartson valami léha járdataposónak azért, hogy ilyen különös modorban mutattam be magamat, de isten bizony majdnem önkénytelenül cselekedtem, s most is úgy érzem magamat, mintha már évek óta ismernék egymást.“ A leány fölnevetett reá és csak annyit szólt: „Én is.“

Rendesen a gondolatok találkozására az a pillanat, melyben két szerelmes jelölt szemlét tart egymás fölött.

Tóni észrevette, hogy Bebinek szép két tengerkék szeme van; Bebi fölfedezte, hogy Tóni két barátságos dióbarna látókával pillantotta meg először a napvilágot.

Szöke haj, kék szem; barna haj, diósszem: többnyire szerelem.

Mire a Bebi lakásához értek, már szerették egymást. De mindkettőjük melegségére legyen mondva: Bebi a hosszú utcában lakott.

„Feljöhét, ha akarja.“
„Én is azt akartam indítványozni, hogy fölmenjek.“

És Tóni átlépte a Rubicont egy pár piszkos bögre és dézsa képében, melyek a sötét szűk folyosón elszórva heverték, mert a szakácsné épen mosogatott és táborának egy részét kis konyhájából ott összpontosította.

Ők bementek a kis szöszke szobácaájába, mi azonban legyünk szerények és maradjunk kívül az ajtó előtt, mert a szerelmesek mindig jobban szeretnek négysemmel társalogni.

Három nap mulva ugyanazon helyiségben örök hűséget esküdtek egymásnak.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Nőm sirjánál.

(1893. május 1.)

Karjaimban nyugodt, mikor régen, régen Szerető szívével boldoggá avatott,
Most is a keblemen nyugszik a hű s igaz Szerető szív, mikor örökre itt hagyott.

Tavasz volt! Emlékszem az orgonafának Kékes szinben játszó virági már nyitak,
S a felhőtlen égnek fénylő szemeből Ránk egy szép jövőnek sugári mosolygtak.

Sőt a dal is, a mely az új lombok közül Illat s légen át, mihozzánk eljutott
Mintha azt sugta vón: „Még hosszú élet ad Nektek sok örömet és kevés bánatot.

S mert a hű szerelem áldást is érdemel: Jövőtök' napjai szinte üdék lesznek,
Mint mikor az igaz s hű szívből szeretők Az életnek csöndes folyamán eveznek.“

Ismét itt a tavasz; a nyugvó természet Üdítő almából új életre ébred,
Hallom a madárdalt, látom a virágot,
Oh de nem hallhatlak és láthatlak téged.

„Bár körültem is úgy mosolyg a tavasz,
Mint mikor üdvemül birtalak egészen,
Nekem olyan kopár, hideg és elhagyott A természet, mint a legzordonabb télen.

Az ég meghallgata! A mit úgy ohajtott,
Hogy élő virágot szórjunk a sirjára,
Majd mikor az álmok örök éjleiben Ott marad egyedül — egyedül magára.

Teljesült! Május hó legelső napjának Alkonyán hagyta itt vérező szívemet,
Vigaszul így szólván: „Lelkem miként mindig A csillagok között is igazán szeret.“

Most már jöhet bármi, megadólóg várom!
Sokáig nem tarthat a pusztító bánat.
Igy szólt, a ki értünk legtöbbet szenvedett:
„Az ítélet napján a halott feltámad.“

Lauka Gusztáv.

Bebi.

— Irta: Follinus Aurél. —

Ők maguk sem tudták, hogy botlottak egymásba. A leány varrónő volt, aféle apró jószág, aranysszöke hajjal. Mikor végigment az utcán, az emberek rendszerint megállottak, hogy egy-egy pillantással kísérik és egymás között valami hízog, köznapi vagy frivol megjegyzést tegyenek. A kis leány föl sem vette. Ő ment a maga útján, föl sem tekintve, legföljebb egy-egy csinosabb huszártisztet érdekesített tekintetere. Mert a lovakat nagyon szerette; s ha már valaki az állattal rokonszenvez, miért ne nézné meg a gazdáját is?

I merkedésük napján is csakugy közönyösen tipegett előre, nem sokat törődve a járókelőkkel, midőn egyszerre fölpillantva egy nyurga barna férfit pillantott meg. Tóni volt. Azelőtt sohasem látták egymást és mégis mindketten egyszerre mozdulatlanul állottak meg, szemük találkozottak és egész lényüket áthatotta az a delejesség, mit az ideálisták a lelkek találkozásának, a naturalisták ellenben az ösztön működésének neveznek. Tóni megemelte kalapját és a lehető legudvariasabb hangon így szólt: „Kedves kisasszony, én, amint lábaimról is láthatja, Ipszilanti Tóni vagyok, engedje meg, hogy kedves ismerőseim számát

Mai számunkhoz a tárgyi melléklet 9. száma van csatolva és a hivatalos melléklet nem csatolható.

gos kiállítás VI. és VII. mezőgazdasági és erdészeti csoportjainak rendezése bizott, ezen minőségben fordulok hazánk mezőgazdáihoz, erdőbirtokosaihoz és erdészeihez azon kérelemmel, hogy engem ezen feladatomban megoldásában hazafias buzgalommal, szakértelmükkel lelkesen támogassanak. s járuljanak közre, hogy a kiállítás hazánknak, mint első sorban agrikulturn államnak, mezőgazdasága és erdészete nagy fontosságukhoz méltóan legyenek bemutatva.

A magyar mezőgazdák és erdészeknek meg kell mutatniok, hogy az általuk birt föld nem parlag, hogy daczára azon aránylag rövid időnek, mióta a haladás ösvényéu járnak, serényen dolgoztak és felküzdötték magukat oda, a hol bátran kiállhatják az összehasonlítást Nyugat-Európa gazdáival. Meg kell mutatnunk mit tudunk, be kell mutatnunk mink van, s ez által felismerhetővé tenni azon erőt, mely mezőgazdaságunkban és erdészetünkben rejlik, mely kulturális missiónk teljesítésére bennünket első sorban képesít, mely állami életünk legfontosabb alapját képezi.

Ha mezőgazdánk, erdőbirtokosaink és erdészeink áthatva ennek tudatától körültem csoportosulnak, teljes buzgalommal és odaadással vesznek részt a kiállítás munkálataiban, biztos a siker; s a nagy mű minden egyes munkatársa részesevé lesz azon felemelő tudatnak, hogy ő is tényezője ezen tívös eredménynek, mely továbbhaladásunknak egyik utmutatója és nyugodtan elmondhatja, hogy hiven teljesítette hazafiai kötelességét.

A jelen a határ a múlt és jövő között, az évezredek ünnepe határa leend a multnak, de egyuttal a jövő kezdete.

Mutas-a be tehát a kiállítás is a mult hű képét, legyen tükre a jelen életerős munkásságának s tanúságot szolgáltató utmutató a jövőben haladásra.

Egyesek, testületek, szövetségek és a törvényhatóságok mindannyian közremunkáltak mezőgazdasági haladásunkon, de mindmegannyian elszórtan, elkülönítve cselekedtek. Reményilem, hogy a nagy mű sikerének biztosítása végett végre egyesülni fogunk s ez alkalom szorosabban füzend bennünket egymáshoz. Hiszem, hogy a közélet minden érdekelt tényezője együttesen és fokozott mérvben fog a nagy cél érdekében munkálkodni; — össze-gyűjtik mindazt, a mi mezőgazdaságunk

és erdészetünk multjának megismerésére fontos, valamint mind azt, ami azoknak jelen szellemi és anyagi megizmosodását feltüntetni képes.

Budapest, 1893. április.

Gróf Bethlen András,
földmivelségi m. kir. miniszter.

HIREK.

— Személyi hir. Rónay Jenő főispán holnap vasárnap este hivatalos ügyekben a fővárosba utazik.

— Kinevezés. Rónay Jenő főispán Dömötör Dezső közigazgatási fogalmazó gyakorlatot megyei tiszteletbeli aljegyzővé kinevezte.

— A honvédszobor és Torontálvármegye. A budai honvédszobor leleplezésének ünnepélyére, mely tudvalevőleg f. hó 21-én fog végbemenni, Torontálvármegye is kapott meghívót. Vármegyénket a mai tolytatélagos közgyűlés határozatából kifolyólag a következő urak fogják a leleplezési ünnepélyen képviselni: Gróf Nádkó Kálmán elnöke alatt Csávossy Béla, Rohonczy Gida, Rónay János és dr. Pap Géza.

— Tavaszi közgyűlés. A folyó hó 9-én megkezdett rendes tavaszi közgyűlést ma délben rekesztette be Rónay főispán. A jegyzőkönyv-hitelesítő gyűlés csütörtökön délelőtt 10 órakor fog megtartani.

— Vasúti bejárás. Daniel alispán hétfőn utazik Módosra, Rudnára és Ujpecsre a módostemesvári vasút közigazgatási bejárására. A kereskedelmi miniszterium képviselőjében Lakatos Aladár miniszteri titkár fog részt venni.

— A felső torontáli ármentesítő társulat. hó 24-én évi közgyűlést tart a kikindai város-ház nagy termében.

— A torontálmegyei házi iparegyesület. hó 10-én tartotta meg az évi közgyűlést, melyen Rónay Jenő főispán elnökölt. Az évi működésről szóló jelentésből kiemeljük, hogy a lefolyt évben sikerült az egyesületnek a kormány figyelmét két oldalról felkeltetni a szövötmény hely iránt: egyrészt ugyanis a m. kir. államvasutak igazgatósága 1350 ft erejéig smyrnaszönyveket rendelt meg az udvari kocsi számára, másrészt Ssterényi József ipari főfelügyelő megbízott a tanmühely ujjászervezésével. A tanmühelyt fonó- és festőmühelylyel kívánja kapcsolatba hozni az egyesület. A fonómühely felállítására végett tett lépések sikerre vezettek, a fonómühely az itteni fegyenczházban nyert helyiséget s működését még ez évben megkezdte. A festőmühely felállítására végett szükségesnek mutatkozott a hazai szépfestés tanulmányozása; a mult év nyarán az egylet titkárja meglátogatta a kassai, eperjesi, felkai, szepes-szombati és németbogsáni festőmühelyeket, valamint a bielitai és a budapesti közép-ipariskolák festőmühelyeit; ezen tanulmányuti tapasztalatok megerősítették az egyesületet elhatározásában, a festőmühely felállítására, hazánk festőipari viszonyai miatt.

— Hja, de mikor már elmúlt a három mézes nap!

— Bébi — ezt a nevet is Tóni adta neki — ideges és makrancos leány volt, Tóni ideges és erélyes. A leánynak folyton tömjéneztek. Tóni meglehető szerencsével forgolódott a nők társaságában; ha mindezt tekintetbe vesszük, ne csodáljuk, ha mindkettőben volt némi spányol büszkeség. Az egyik büszke volt hódításaira, a másik becsületére, ami egészen természetes dolog. Az is természetes, hogy ebből néha egy kis konfúzió származott. Tóni szerette volna, ha a leány csak az ő társaságában érzi jól magát, míg viszont Bebinek voltak olyan vágyai is, miket említeni sem mert szeretője előtt; mint például hintóban ülve, négyes fogatot hajtani, lovagolni egy pár telivér gavallér és huszártiszt társaságában. Hogy megzavolja-e ezért, azzal nem törődött; elég, ugymond, ha az ő lelkiismerete nyugodt. Tóni mindent elkövetett, hogy szeretett Bebikejét minél kellemesebben szórakoztassa. Napenként vett neki két garas ára virágot, elvitte villáreggelizni a sörházba, ahol mulasson.

De mi ez a tenger sima tükrében képest? A kis Bébi egy napon úgy gondolkodott magában, hogy kellemesebbé teszi életét, de azért úgy intézi el a dolgot, hogy megessi a káposztát, hanem azért a kecske — már mint Tóni — is maradjon meg.

Másnap Tóni, ki tisztviselő volt, hivatalából hat órakor, mint rendesen Bebihet sietve, nem találta otthon, s türelmetlenül várakozott hazajövetelére a kapu előtt.

Pont hét órakor egy négyes fogat robotott Bébi lakása elé. Az emberek bámulva állottak meg. Tóni elsápadt a düh és féltékenységtől. Az aranyhajú kocsi vigán odadobta a gyeplőszárat mellelte ülő társának, ki egy halvány huszártiszt vala, míg a hátul ülésből Bellona meg két fin ugrott le, odasietve, hogy egymást megelőzze az édes teher leszállításában. Az egyik pisze volt, a másik rapcos.

„Köszönöm, jó éjszakát uraim!”

„Hát nem vacsorál velünk?”

„Nem vagyok éhes.”

„Pezsgő is lesz!”

„Igyák meg az egészségre!”

Azzal izgatottan sietett föl a lépcsőn lakására, mert elkésett és félt a zivatartól.

Tóni lehetőleg mérsékelte magát és elfújta prózában azt a nótát, hogy: Velt szeretöm, de már nincsen!

„Te bolond, azokkal kocsiázom és téged szeretlek! Ha neheztelsz, nem teszem meg többé. Csakolj meg!”

Tóni megcsókolta, dühösen ugyan, de azért megcsókolta.

„Mi lesz vacsorára?” — kérde vigan Bébi.

„Sajt.”

„Ugy hát terítsük meg az asztalt”, s azzal félredobta a kis revolvert és tört, mik asztalán feküdtek, odaült az asztalhoz. Tónit maga mellé vonva.

A sajton ezután teljesen kibékültek. Bebike megtartotta szavát, és időtől számítva mindig jól viselte magát; a kocsiázással jóidőre lehűtötte nagyuri szenvedélyeit.

Egy napon azonban Tóninak el kellett utaznia.

Másnap Bébi megcsalta.

Harmadnap Tóni megérkezett és miután nem férő volt, hanem szerető, azonnal értesült a dologról.

„Hát nem szeretsz már?”

„Szeretek, imádlak, csak azon az egy napon nem szerettelek! Bocssás meg —”

Tónira annyira önző volt, hogy egy napot sem engedett el az esztendőből és így örökre bucsut vett Bebijétől.

— Pár nap mulva Bebikeét halva találta szobájában, balkezében görcsösen szoritotta kis revolverét. Temetésén egy lélek sem volt jelen, csak Tóni kísért a koporsót, szokogva.

kényszerítve van az egyesület. A számszám-adások és a számvizsgáló-bizottsági jelentések alapján a felmentvény egy a pénztárnoknak, mint a tanmühely vezetőjének megadatott. Az egylet tagjainak száma 170, kiktől évenként 913 ft tagsági díj folyik be. Az egylet évi bevétele 1928 ft 85 kr., kiadása 1570 ft 73 kr. A tanmühely bevétele 715 ft 10 kr., kiadása 899 ft 14 kr. Az egyesület vagyona készpénzben 2665 ft 20 kr., készítményekben 815 ft 1 kr. Nyersanyag és felszerelésben 400 ft, összesen 3880 ft 21 kr. Az egyesület költségelőirányzata f. évre: bevétel tagdíjakból és tőkekamat 1048 ft, kiadás titkár tiszteldija 240 ft. Szövötményhely segélyezése 808 ft.

— A fagyos szentek. Pongrácz, Szervác és Bonifác, ez a derék három szent, kiről a nép azt tartja, hogy az ő nevük napján okvetlenül megfagy mindaz, a mi addig nem esett áldozatul, kezdi a renommeját veszteni. Már tavaly sem következett be az, a mitől a gazdák remegve félték s az idén éppen az első fagyos szent névnapján történt meg az a csoda, hogy a fagy helyett beköszöntött a tavass egész büvös bájos varázsával. Nem illik ugyan a mások kárán örülni, de ezuttal nem titkoljuk el megelégedésünket, hogy a fagyos szentek megint pórul jártak.

— Munkás-egylet. A nagybecskereki munkás-egylet, melynek mulatságai évek óta a legjobb hírnévnek örvendenek, pünkösöd hétfőjén nagy estélyt rendez, változatos műsorral. Zenén, éneken és tánczon kívül ezuttal ködfátyolképeken is mulathat a közönség, mely remélhetőleg nagy számmal fogja felkeresni Elmer vendéglőjét.

— Takács Mihály hangversenye. A m. kir. opera derék fiatal énekeze tegnap érkezett Nagybecskerekre, hol Kokits János ügyvéd vendége. Hangversenye ma este 8 órakor megy végbe a kassinó nagy termében. Meg kell jegyeznünk, hogy Takács az összes dalokat, még a Schumann-féleket is, magyarul szöveggel énekl.

— A bolgár merénylet híre. Említettük már lapunkban, hogy Ferdinánd bolgár fejedelmet és ifju nejét bolgár emigránsok merénylettől feltették és Földváry csendőrpáncsnok 45 csendőrrel tette meg az óvintézkedéseket. Mint Sz. N. Orsováról értesül a messzemenő biztonsági intézkedések karikacsapásra hajtattak végre 24 óra alatt. Az indóház megtisztítva, körülzárolva, a 3 kilométeres ut beállva csendőrség és katonaság által, a hidak alatt csendőri posztok, a csapszék felügyelet alatt, a gőzhajállomás elszigetelve, maga a fejedelmi párt váró gőzhajó erős őrizet alatt; ezeket az intézkedéseket hajtotta végre személyesen báró Földváry, Paulovics főszolgabíró segédkezésével. E hó 10-én délelőtt 10 órakor érkezett meg a fejedelmi pár és kísérete. A perronon a politikai hatóság küldöttségét, melyet Paulovics főszolgabíró vezetett és Földváry báró csendőrpáncsnokot fogadta. A fogatok sora csakhamar megindult a csendőrség katonakordonok között. Az első kocsiiban báró Földváry és Paulovics főszolgabíró ültek, a másodikban a fejedelmi pár. Utánuk a bolgár hadügyminiszter és több bolgár urak és az udvari személyzet. Orsova lakossága meleg szeretettel kísérte az ifju párt utjában. Érdekes felemlíteni, hogy a fejedelem a hajón magával vitte az orsovai magyar cigánybandát.

— Temes megye közgyűlése. Mint a „Dél-magyarországi Lapok” jelenti, Temes megye törvényhatósági bizottsága e hó 28-án tartja az évi tavaszi közgyűlését. A közgyűlés első napján díszgyűlés lesz, a melynek programja ez:

1. A király arczképének leleplezése. „Alkalmi beszéd”, tartja Mayer Károly megyei főjegyző.

2. Gróf Andrássy Gyula arczképének leleplezése. „Alkalmi beszéd”, tartja Nagy György kir. tanácsos, törvényhatósági bizottsági tag.

— Öngyilkosság. Bildi Jakab 17 éves kereskedő segéd tegnap este 9 órakor a Hunyady utcában szíven lötte magát és azonnal meghalt. Levelet hagyott hátra, amelyben elmondja, hogy rendkívül szívére vette, hogy a főnöke, akinél mint segéd volt alkalmazva tegnap délután szemrehányásokat tett neki, azért egy vevőt nem szolgált ki oly pontossággal, mint kellett volna.

— A Dugonics társaság. Szegeden holnap tartja a havi felolvasó ülését a városi házdísztermében. Az ülés tárgyai lesznek: 1. „Madarak hajtása” elbeszélő költemény, irta és felolvassa Lipcsey Adám. 2. A szegedi puszták növényvilága, irta és felolvassa Pap János. 3. Költemények irta és felolvassa Szávay Gyula. 4. A liz, novella Békófy Antaltól, felolvassa a szerző.

— Uj takarékpénztár. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár” e hó 7-én tartotta megalakuló ülését Antalfalván, a melyen nemcsak a község színe-java, de a környékről is igen sokan megjelentek. A közgyűlés elnököl

Torontálmegyei Tanügy.

A „Torontál“ melléklete.

II. évfolyam.

Megjelenik minden hó elején és közepén.

9-ik szám.

Rovatvezető: Scossa Dezső.

A „Nagybecskereki állandó tanszerkiállítás.“

Ismertető: Gockler Lajos.

Hogy megyénk székhelye ama városok közé tartozik, melyek állandó tanszerkiállításal dicsekedhetnek, azt első sorban Steinbach Antal kir. tanfelügyelő buzgó fáradozásának köszönjük.

Midőn a „Délmagyarországi tanítóegylet“ 1875-ben nagyobb tevékenységre buzdult, a Temesvárot székeli elnökség a tanszermuzeumok eszméjét is felkarolta s már 1876. febr. 28-án meg is nyitotta Marx Antal kir. tanfelügyelő protektorátusa alatt az állandó tanszermuzeumot — Temesvárott. Ezen tanszerkiállításra vonatkozó s 14. §-ba foglalt szabályzatot a főegylet elnöksége még 1875-ben megküldötte a főegyleti főnököknek azon határozott utasítással, hogy karolják fel az ügyet s küldjenek a temesvári kiállításra tanszereket. Hogy a nagybecskereki főegylet akkori főnöke: Eisler Mihály ez ügyben mit tett, az kitetszik az 1876. évi október 28-án Nagybecskereken tartott gyűlés jegyzőkönyvének ezen passzusából:

„15. Eisler Mihály indítványozza, miszerint nem lenne célszerűtlen, ha a gyűlés jelenleg elhatározná, hogy Nagybecskereken, a „Délmagyarországi tanítóegylet“ nagybecskereki fiókja tanszerkiállítását létesítene. Erre nézve benyújtja az általa kidolgozott alapszabályokat is.“ — Ezen „alapszabályok“ a jegyzőkönyvben is vannak írva és — szóról-szóra ugyanazok, melyeket a temesvári elnökség annak előtte 1 1/2 évvel a főegyleti főnököknek szétküldött.

Az indítvány, miként a jegyzőkönyv tovább mondja: „tetszéssel fogadtattak, az alapszabályok elfogadtattak“ és a keresztülvitelével egy 3 tagú bizottság bízott meg. Midőn az időközben távol volt tanfelügyelő e gyűlésen ismét megjelent s e határozatról tudomást szerzett, ama kijelentéssel lepte meg az egybegyűlteket, hogy ő egy állandó tanszerkiállítás létesítését nemcsak tervbe vette, hanem már lépéseket is tett a terv megvalósítása érdekében, a mennyiben Kulifay Lajos polgármestert már meg is nyerte az ügynek, ki ígéretét adta, hogy egy alkalmas helyiségről gondoskodni fog.

A buzgó fáradozás eredménye lett az 1877. évi márczius hó 28-án tartott ünnepély, melylyel a tanszermuzeum Hertelendy József főispán által a kir. tanfelügyelő, a megyei alispán, főjegyző, a polgármester és a város nagyszámu notabilitása jelenlétében megnyitattak.

Kiállítók voltak: Nagybecskerek városa, a nagybecskereki községi népiskola, Pichler, Aigner, Mangold és Schenk könyvkereskedői cégek, a nagybecskereki iskolaszék, a környékbeli tanítók és a tanszerkiállítás pénztára.

Természetes, hogy a kiállított tárgyak nem mentek át mind a muzeum birtokába. Egyes kiállítók s a községi népiskola tulajdonát képező tanszerek később elkülönítették s a maradék, mintegy 153 drb. 44 féle tárgy, két láda ásvány és 255 kötet könyv képezte az állandó kiállítást, mely mérsékelt beléptidj mellett, később pedig ingyen volt megtekinthető minden tanító és tanügybarát által.

Az első években az újdonság varázsa a gyűlések napirendjén tartá e kiállítás ügyét. Gondozására egy külön felügyelő bizottság küldetett ki, mely kezdetben — ámbár fukar szavakban — jelentést tett a muzeum állapotáról. Amde e jelentések később kimaradtak s csak 1883-ban került szóba ismét ez ügy, a midőn új felügyelő bizottság is választatott. E bizottság két

buzgó tagja Baaden Károly és Váry Mihály mindenekelőtt egy nagy mulasztást pótol, a mennyiben leltárt vett fel a kiállításról. Az ekkor megvizsgált kiállítási pénztárban 27 frt. 48 kr. — hiányt találtak. — A bizottság e jelentést a tanító-egylet minden megjegyzés nélkül tudomásul vette. Ettől kezdve nem törődött senki a tanszermuzeummal, mely időközben a községi népiskola padlására is vándorolt.

A múlt évben Török-Becsén tartott tanító-gyűlésen a főegylet titkára hozta ismét szóba a tanító-egylet tulajdonát, mire az ugyanott választott új főnök, Baaden Károly, kezébe vette az ügyet és közbenjárása folytán a kiállítás új helyiséget nyert. Váry Mihály egyleti könyvtárnok pedig ritka szorgalommal végezte a kiállítás rendezését; újra számozta, csoportosította és leltározta a meglévő tárgyakat s most az új életre ébredt kiállítás ismét nyitva áll minden tanfériu és tanügybarát előtt s bármikor díjtalanul megtekinthető.

Az első benyomás, melyet a nagybecskereki állandó tanszerkiállítás a szemlélőre gyakorol, igen előnyös. Egyrészt az ügyes berendezés, az érdekes és kevésbé érdekes tárgyak tetszetős csoportosítása, másrészt a tárgyak változatosága kellemesen érint. Amde behatóbb szemlélet után lehangol a kiállítás szegénysége. — Büszkeséggel tölt el ugyan ama tudat, hogy megyénk központja tanszermuzeummal dicsekedhetik, hiszen nemcsak hazánkban, de más országokban is újjainkon számlálhatjuk össze az ily közművelődési intézeteket. És némi vigaszt nyújt ama tudat is, hogy a félmillió lakossal bíró Budapest tanszermuzeuma nincsen 20-szor, de alig 5-ször akkora, mint ez. De első-morodottan gondolunk arra, hogy mivel fejlődhetett volna az elmúlt 15 év alatt, ha a főegylet és a megye összes tanító-sága gondoskodott volna felvirágoztatásáról.

Reméljük, hogy ezentúl másként lesz s hisszük, hogy buzgó kartársaink az intézetet aránylag rövid idő alatt oly magas polczra emelik, hogy ez iskoláink intenzív fejlődését előmozdítsa, a tanítóknak pedig hírt és dicsőséget szerezni képes legyen.

E lapok előbbi számában jeleztem ama követelményeket, melyek nélkül a tanszerkiállítás tulajdonképeni céljának meg nem felel. Kiállításunk minden követelménynek meg nem felel ugyan, mert péld. egyes szakok történeti fejlődése nincsen kimutatva, de még a szakok szerinti csoportosítás is elmaradt. Amde nagy előnye, hogy szak-könyvtárral és tankönyvgyűjteménnyel van kiegészítve. Továbbá, hogy nagyobb intézettel van kapcsolatban s így a tanítóknak alkalmuk van a szakmájokba vágó, vagy osztályukba tartozó taneszközöket tanulmányozni, összehasonlítani, kipróbálni. Végül előnye az is, hogy központban van, még pedig ott, hol a főegylet gyűléseit szokta tartani s nem kételkedünk benne, hogy a főegylet őszi gyűlései alkalmával nagy látogatottságnak fog örvendeni.

Áttérvén az egyes tárgyak ismertetésére, azokat két csoportba oszthatjuk: 1. népiskolai, 2. óvodai tanszerek csoportjába. Természetes, hogy az elsőbe mindama tanszerek tartoznak, melyek a középiskolák alsóbb osztályai, ipar-, kereskedelmi, vagy más szakiskolák használatára készültek, a mennyiben az ott előadandó tárgyak alapjait már a népiskola veti meg.

I. Népiskolai rész. 1. Mindenekelőtt említést érdemel a népiskolai kézimunkák csoportja. A kiállítás ezen része különösen azért fontos, mert a népiskolai kézimunkatanítás fiuk számára az u. n. házi ipartűzés, még mindég csak a kísér-

letezés stádiumában van. Hogy ezen tárgy a munkára való nevelés, valamint nemzetgazdasági szempontból mily fontos, azt bővebben fejtegetni fölösleges. És hogy a népiskola e tárgyban mily szép eredményeket érhet el, mutatják ama szalmamunkák (kalapok, kosarak, tálcák, fonóminták stb.), melyeket Kepet (Temesm.) és Nákófalva (Torontál) községi népiskola tanulói készítettek. Nem kevésbé figyelemre méltók ama lombfűrészelési munkák, (képrámák, tükrök, tálcák, óratartók, szivartartók stb) melyeket a gömörmegeyi Szu-torról küldtek be.

Miután környékünk magyar és német földmives lakossága télen házi ipart nem üz. talán idején volna, legalább a megye központjában, a népiskolai fiukézimunka tanítással, nevezetesen a szalma, tengeri-hánytás és vessző feldolgozással kísérletet tenni.

2. Beszéd- és értelemgyakorlat. E csoportban legelső helyen állanak a vallás- és közokt. magy. kir. miniszter által kiadott szemléleti képek: számszerint 50 drb. E képek paedag. értéke fölött a vélemények nagyon szétágazók. Sokan nagyon jóknak mondják, főben szídják és — legkevésében használják. Annyi bizonyos, hogy a rajzot, a színezés hűségét és pompáját tekintve, e képeknek párja nincsen. Van egynehány, melyet be lehetne rámozdatni és a legelőkelőbb teremnek díszére válnék. Mint képezdész órák hosszan gyönyörködtem e képekben és ma is szívesen nézegetem, ámbár ma már a használhatóság elöttem a döntő; és e tekintetben csakugyan igazat kell adnom azoknak, kik mondják, hogy nehezen használható. E képek nem alkalmasak arra, hogy egyes tárgyakat, azok anyagát, részzeit stb. behatóan szemléltessük. E képek az életnek hű tükré és azt mutatják, hogy en berek és állatok miként élnek, az egyes tárgyak miként használtak a gyakorlati életben. Tehát a szemléltetés módszérének kellene lendítenünk; a képek használatához csak jó vezérkönyvre volna szükségünk. Oly feldolgozással, mint a milyennel péld. a „Baromfi-udvar“ a Gönczy-féle ABC ben leírást nyert, nemcsak a beszéd- és értelemgyakorlatoknál, hanem az olvasmány kezelésénél és a fogalmazásoknál is rendkívül jó szolgálatot tesznek. Részemről határozottan jobbaknak tartom nemcsak a Hermann-féle képeknél, hanem ama német szemléleti képeknél is, melyek által a négy évszak van jellemző s melyeken tanulóink: „a sok fától nem látják az erdőt.“

Ezek mellett két nagy tábla vonja magára figyelmünket: egyik a nap részei (óra) a másikon az év részei vannak szemléltetve. Midőn a Pichler-cég (Bécsben) H. Södernek ezen két tábláját kiadta, csak a luxus-tanszerek számát gyarapította. Az idő-fogalom képzésénél szemléltető eszköz hiában használunk; időt térben szemléltetni nem lehet.

— Változások a tanítói karban. Pusztalőrinczfalván az elhalt Somogyi István helyébe Rizinger Gáspár. — Török-Kanizsán Szuspek János választott meg tanítót. — Ujfaluban Trinkl Lajos helyébe Kovács Ferencz alkalmaztatott. — Torontál-Szécsányban Hartenstein Lipót helyébe Auer Mihály választott Temes megye Német Jászról; — ugyanott Hanika József helyébe Lamert Róza Topolyáról — Csősztelekről Neumann Vilma Szlavonia Ópáza községéből. — Lázárföldről Mokitz Ilona Fehérmegye Rét-Szilvasva, Egresről pedig Hragyil Lajos ismeretlen helyre költözött.

Melléklet a „Torontál” 1893 május 13-iki (109.) számához.

„RUSSANDA” iszapfürdő
 Torontálmegeye Melencze (vasutállomás) községében
 folyó évi május hó 15-én megnyílik.
A fürdőidény tart egész szeptember 15-ig.
 Ezen iszapfürdő különösen ajánlható azoknak, kik görvélyben, daganatokban, csúzban, köszvényben, neuralgiában különböző sebekben és bőrbetegségekben szenvednek.
Jó konyháról és kitünő italról legjobban gondoskodva.
 Bővebb felvilágosítással szolgál
 (298—3.1)
A Fürdőigazgatóság.

Egy háztartásban sem nélkülözhető
a Kathreiner-féle Kneipp Maláta-Kávét
 tökéletes kávéval.
 Ez azon eddig el nem ért előnyt nyújtja, hogy a nem kevert, vagy Surrogattal kevert kávé élvezetéről le lehet mondani, és egy sokkal jobb ízű, amellyel egészséges és tápláló kávé nyerhetünk. — Felülmúlhatlan kávépótlék.
 Leginkább nőknek, gyermekeknek és betegeknek ajánlható.
Óvakodjanak az utanzatoktól.
 Mindenütt kapható (60—24.8) 1/2 kilo à 25 kr.

„MARGIT”
„MAGYAR SELTERS”
 Gyógyforrás,
 Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatású, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkotórészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalmában erősebb ásványvizek, mint a **seitersi, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérsek**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.
 A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görsborsdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Dushek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.
Mint ivóvíz
 préservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,
borral használva a legegészségesebb ital!
 Kizárólagos főraktár **Édeskuty L.**
 Ugyiszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.
 (132—12.6)

Alólírott ajánlja szolgálatait községeknek, parochiáknak és a n. é. közönségnek
orgonák, zongorák
hangolására és javítására.
 Különösen felhívja a n. é. közönség szíves figyelmét
zongora-raktárára
 a hol a legjobb
bécsi zongorák
 300 forinttól feljebb kaphatók.
Lejátszott zongorák kicseréltetnek.
Weisser Adon.
 zongora-hangoió és orgonaépítő.
 (287—2.2) Nagybecskerek, Rákóczi-utca 9. sz.

2 arany-, 3 ezüst-érem
 9 dísz- és elismerő-okmány
Kwizda Restitutions-fluidja
 mosóvíz lovak számára.
 1 üveg ára osztr. ért. 1 frt 40 kr.
 30 év óta az udvari istállóknak, a nagyobb katonai és magán-istállóknak használatban van, erősítői nagy fáradságok előtt és után az erő visszatérése czéljából, ficzamosások, megbicsaklások, idegmervésegeknek stb. Kiváló tehetségre képesíti a lovakat a training-ben.
 Kapható gyógyszerertárakban és droguistáknál. Szíveskedjék a fennírt védjegyre ügyelni és csak
Kwizda Restitutions-fluidját
 kérni.
 FŐ-RAKTÁR:
Kwizda Ferencz János
 cs. és kir. osztr. és kir. román udv. szállító, gyógyszerész (I. c.)
 Korneuburgban Bécs mellett. (105a-15.6)

Nyereménytulajdonosok kerestetnek:
 Gazdátlan
20 millió forint
 hever eddig még fel nem vett sorsjegy fő- és melléknyereményekben. A Telegraph sorsolási lap szerkesztősége vállalkozott arra, hogy az illető mit sem sejtő tényleges birtokosokat felkutassa és őket a nyeremények birtokosává tegye. A sorsjegybirtokosok kéretnek, hogy sorsjegyeik minőségét, sorozatát és számait a „Telegraph” szerkesztőségével saját érdekében is levélileg közölni szíveskedjenek, hogy az illető nyereménytulajdonosokat ily módon felfedezhesse. — Előfizetési ár a „Telegraph” című hatodik évfolyamban megjelenő hiteles sorsolási lapra
egész évre csak 1 forint.
 Előfizetőink még egy nagyszerű előnyt is nyújt, t. i. évenként
20 darab
Jószív sorsjegyet
 sorsol ki előfizetői között,
 mely sorsjegyek negyedévenként sorsoltatnak ki és 20.000, 30.000, 40.000 koronás főnyereményekre játszanak és egy nyereménnyel okvetlenül kisorsoltatnak. Oly sorsjegybirtokosoktól, kik a lapra elő nem fizetnek, 10 kr. válasz-bélyeg kéretik. Julius 1-éig előfizetők résztvesznek már az 5 darab Jószív sorsjegy kisorsolásában és szétosztásában. — A „Telegraph” sorsolási közlöny kiadóhivatala, Budapest. Váci-körút 43. (177—12.7)

Csak
 az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony” gyárjegyre ügyel, biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzást.
A Pain-Expeller
 „horgonnyal” legjobb eredménnyel alkalmazható csúz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájdalmak, tagszagatás és meghűlések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalom enyhülésére. Minden üveg a gyárjeggyel.
 (17—8.6)
„Horgonnyal”
 el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitünő háziser majdnem minden gyógyszerertárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
valódi.

Máriaczei Gyomorcsépek
 nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.
 A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bizós lehelet, feltűjtás, savanyu felbőffés, hasmenés, gyomorregés, felesleges nyálkakilválás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös, szűkülés.
 Hatásos gyógyszernek bizonyult testfájásnál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortürelésnél étellel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorroidáknál.
 Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitünőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:
Török Jozsef gyógyszerertára
 Budapest, Király utca 12. sz.
 A védjegyet és aláírást tüzetesen tessenek megtekinteni!! Csak oly csépeket tessenek elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.
A Máriaczei gyomorcsépek valódián kaphatók.
 Nagy-Becskerek: Kellner J. és Moczko-csák D. gyógyszer.; Szécsény: Kleszky János gyógyszer.; Zichyfő: Mayoring K. gyógyszer.; Pértasz: Laffleur Lajos gyógyszer.; Mádós: Grób Ferencz gyógyszer. (16—41.19)

401. I. szám 1893. (292—3.2)

Hirdetmény.

A IX. kerületi műszaki tanácsos ur az 1893. évi április hó 23-án kelt 172 számú rendeletével a szeged-temesvárszászsebesi államut 5-7-6-7 szakaszán szükséges kerékvetők és korlátok helyreállítását 1984 forint 67 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az 1893. évi május hó 23-ik napjának délelőtt 11 órájára a torontálvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az ajánlatok nem minden egységre külön, hanem valamennyi egységár, illetve végösszegre vonatkozó bizonyos százalék melletti engedmény vagy felülfizetés kikötése mellett teendők.

Ajánlattevők kötelesek beadandó ajánlatukban megjelölni azon forrást, honnan a nyers anyagot beszerezni fogják.

Kelt Nagybecskerekén, 1893. évi május hó 2-án.

Torontálvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

2089. szám 1893. (264—3.3)

Pályázati hirdetmény.

Mokrin községelöljárói részéről, az ujonnan rendszeresített két óvodában alkalmazandó két óvónői állás betöltése czéljából, a pályázat ezennel kiiratik.

A megválasztott óvónő fizetése évi 300 frt készpénz, szabad lakás és fűtés.

A pályázóktól az 1891. évi XV. tcz. 11. §-ában előírt képesítés okvetlenül megkivántatik, nemkülönben, hogy a magyar nyelven kívül a szerb- és német nyelvet is némileg bírják.

A pályázati kérvények Mokrin községelöljáróságához 1893. május hó 31-ig nyújtandók be az alólírt községelöljáróságánál.

Mokrin, 1893. évi április hó 8-án.
Muzslai Lipót, Badrlicza Vásza, h. jegyző. biró.

2584. kig. szám. 1893. (288—3.3)

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett Csenta községi orvosi állásra ezennel pályázat nyittatik. Ezen állással 800 frt évi fizetés nappali 20 és éjjeli 40 kr. látogatási díj, valamint szabad lakás élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelve kérvényüket az antalfalvai járás főszolgabírói hivatalhoz folyó évi május hó 26-ig küldje be.

A választás folyó évi május hó 27-én fog Csenta községhezánál megejtetni.
Antalfalva, 1893. évi ápril hó 17-én.

Jablonszky, főszolgabíró.

44. b. v. szám 1893. (302—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbíróság 12. polg. 1893. sz. végzése által Koszó Mezei Istvánné tordai lakos mint végrehajtató javára, Torma Mátyás tordai lakos ellen 133 frt 33 kr. tőke, ennek 1885. év április hó 3. nap-

jától számítandó 6 százalék kamatai s eddig összesen 57 frt 06 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírójlag lefoglalt és 373 forintra becsült lovak, kocsik, lószerszám és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 1267. polg. 1893. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Tordán a községhezánál leendő eszközzésére 1893. évi május hó 25-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. tcz. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tcz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Törökbecsén, 1893. évi április hó 23-ik napján.

Rankovits István, kir. bir. végrehajtó.

1317. szám 1893. (274—3.3)

Árlejtsési hirdetmény.

Alólírott községelöljárósága részéről, a képviselő testületének 54. ex 1892. kgy. számú törvényhatóságilag jóváhagyott határozata alapján közhírré tétetik, hogy egy

Dr. Stein József,

orvos-, sebész-,

szemész-, szülész-tudor.

R e n d e l:

délután 3—4 óráig.

L a k i k:

Korona-utca, Popovics-féle ház.

ártézi kutnak vállalkozás útján való elkészítése czéljából a szóbeli árlejtsés folyó 1893. évi május hó 21-én d. e. 9 órakor Basahid községhezánál fog megtartatni. Kikiáltási ár 1500 frt. Árlejtseni szándékozók tartoznak az árlejtsés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 százalékát vagyis 150 forintot bánatpénzben az előljáróság előtt letenni. Árlejtsési felételek a község jegyzői irodában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Basahid, 1893. évi május hó 1-én.

Szavics Szilárd, Kuzmanov Aleksza, jegyző. bíró.

Köszönetnyilvánítás.

Nemrég elhalt férjem néhai Vuchetich Endre csak rövid idő óta biztosítva volt a Hirtenstein M. cég által Torontál-megyében képviselt Bécsi Élet- és Járadék-Biztosító Intézetnél

5000 forintra,

mely összeg mai alulírott napon készpénzben és hiány nélkül kezeimhez lefizettetett.

Kötelességemnek tartom a Bécsi Élet- és Járadék Intézetnek eme előzékeny és gyors eljárásáért hálás köszönetemet kifejezni és az intézetet a nagy közönségnek legmelegebben ajánlani.

Módos, 1893. évi április hó 30-án.

Özv. csenei Vuchetich Fanny.

Доктор медицине и хирургии

Др. Јосиф Штаин

дечник очију и породиља.

Ординира:

3—4 сата по подне.

С т а и:

Крунска улица у Поповићевој куће. (234—3.2)

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. cz. biztosító közönség szives tudomására hozni, miszerint az általunk képviselt

„Első magyar általános biztosító társaság kerületi ügynökségének irodáját f. hó elseje óta az Ormody-féle házba tettük át.

Társulatunk élet-, tűz-, jég- és szállítmánybiztosításokat a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl, káresetben elismert méltányosság- és gyorsasággal nyújt kárpótlást. Képviseljük azonkívül a

„Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító-Részvénytársaságot”

s ennek folytán a t. cz. biztosító közönség bármilyennemű igényeinek megtudunk felelni. Ajánljuk magunkat a t. közönség bizalmába.

Reiner és Ormody,

az „I. m. ált. bizt. társaság” és a „nemzeti baleset-részvénytársaság” nagybecskereki képviselői.

(299—3.1)

Fényképészeti és távíató

Világ-Király-Panorama

a Rózsa-szálló nyári pavillonjában.

Megnyilik vasárnap máj. 14. naponként d. u. 4 óratól este 10-ig.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10 óratól, este 10-ig.

Minden többről bővebb felvilágosítás a nagy falragaszokon.

Kiváló tisztelettel

K. Metter.

(301—1.1)